

2017-08-29 Remissvar

Folkhälsomyndigheten

info@folkhalsomyndigheten.se

Ärendenummer 02403-2016–3.4.4

Beslutsunderlag till regeringen om att erbjuda pojkar vaccination mot humant papillomvirus inom det nationella allmänna vaccinationsprogrammet för barn

Remissvar från Svenska skolläkarförbundet

Svenska skolläkarförbundet (SSLF) företräder läkare verksamma inom skolhälsovården (elevhälsans medicinska insats). Förbundet, som grundades 1921, ingår i såväl Sveriges läkarförbund som i Svenska läkarsällskapet. Vi lämnar följande synpunkter på remissen "Beslutsunderlag till regeringen om att erbjuda pojkar vaccination mot humant papillomvirus inom det nationella allmänna vaccinationsprogrammet för barn".

SSLF ställer sig positiv till att vaccination av pojkar mot humant papillomvirus (HPV) införs i det nationella vaccinationsprogrammet för barn med beaktande av synpunkterna nedan. De skäl och de synpunkter vi vill lyfta fram är följande:

- Vaccination av båda könen i ett vaccinationsprogram är en rättvisefråga och ett led i strävan för en jämlik hälsa när det som här visats att både pojkar och flickor har nytta av vaccinet genom att förebygga cancer hos båda könen. Det bidrar till en ökad jämlikhet mellan könen samtidigt som det genom floceffekt ökar skyddet för både pojkar och flickor.
- Vi tror att införandet av vaccinering av pojkar och därmed ett könsneutralt vaccinationsprogram kan öka täckningsgraden hos flickorna. Täckningsgraden hos flickorna ligger runt 80 % för just HPV medan täckningsgraden för övriga vaccinationer ligger betydligt högre, runt 95 % eller mer. Vi ser att det finns problem med acceptans för vaccinet hos vårdnadshavare till flickor av flera skäl. Ett skäl är rädsla för allvarliga biverkningar, ett annat skäl är kopplingen till sexuell smitta där kulturella och andra skäl kan bidra till tveksamhet till vaccinet. Ett könsneutralt vaccinationsprogram skulle kunna minska fokus på flickor och sexuell smitta. HPV-vaccination är den vaccination i det allmänna vaccinationsprogrammet där vaccinationstäckningen varierar mest. Täckningsgraden kan variera mellan 50 och 100 % mellan de olika skolorna i en kommun och mellan olika kommuner. Denna stora variation ses inte för andra vaccinationer. En satsning behövs för att utjämna dessa skillnader.

- Tidpunkten för HPV-vaccination kan vara viktig för acceptans och täckningsgrad. Det finns skäl att tro att en tidigareläggning av vaccinationen kan öka täckningsgraden genom att minska kopplingen till pubertetsdebut och risk för sexuell smitta. Detta bör utredas mer.

SSLF är alltså positiv till vaccinationsförslaget men menar att kalkylerna under punkt 6, påverkan på verksamheten behöver revideras. För att säkerställa att vaccinationsprogrammet genomförs på ett adekvat sätt är det viktigt med en realistisk skattning av tidsåtgången eftersom denna blir vägledande för hur mycket resurser elevhälsans huvudmän behöver tillföra.

Antal elever som behöver vaccineras.

Vad vi förstår så har man i förslaget räknat med att vaccinationskohorten pojkar är samma som födelsekohorten (c:a 50 000). Vi har en stor inflyttning till landet och enligt skollagen ska alla barn som vistas i Sverige erbjudas undervisning och vaccinationer på samma villkor som mantalsskrivna. En sökning i SCB: statistik visar att faktiska antalet pojkar inskrivna i skolan i åldersklasserna 10 – 12 år ligger på närmare 60 000.

Tidsåtgång för HPV vaccination

Tidsåtgången för HPV-vaccination är studerad i detalj av många elevhälso team även om det inte finns officiella publikationer. Kalkylerna bygger på att eleverna erbjuds två doser vaccin och vilket tar minst 30 minuter per elev. Huvudparten av tiden 20 minuter ligger på lagstadgade formalia som skriftlig information till familjerna, insamling av skriftliga tillstånd från varje vårdnadshavare samt en ganska omfattande dokumentation av dessa uppgifter. Själva vaccinationen måste ske med två skolsköterskor närvarande vilket är en både praktisk och säkerhetsmässig rutin. En ytterligare tidsåtgång är individuella läkarbedömningar i vaccinationsfrågor. Det rör sig uppskattningsvis om cirka 8 % av eleverna som har kroniska sjukdomar, allergier eller som har missat vaccinationsschemat så att en individuell läkarbedömning krävs. SSLF menar att den uppskattade tiden i remissen 25 000 – 30 000 timmar inte tar hänsyn till det faktiska antalet elever eller kringarbetet kring vaccinationer.

Informationsinsatser

Vi ser positivt på myndighetens uppfattning att informationsinsatser är viktiga om vaccinationsprogrammet utökas. Det gäller exempelvis informationsmaterial att användas av skolsköterskor och skolläkare i verksamheten där viktig information är att vaccinet förebygger cancer hos både pojkar och flickor. Det gäller också informationsinsatser till allmänheten eftersom acceptansen för HPV-vaccinationen inte är lika hög som för övriga vaccinationer i programmet. Inte minst krävs insatser för att minska den stora variationen i täckningsgrad som ses mellan skolor och kommuner. Även om den genomsnittliga vaccinationstäckningen av HPV i landet ligger kring 80 procent så ligger den i vissa av storstädernas kranskommuner på 50 %. Skolläkarföreningen menar att tillgång till jämlik hälsa som i debatten är en hjärtefråga

Svenska Skolläkarförbundet 2017-09-02

för landets politiska partier måste åtföljas av konkreta åtgärder för exempelvis god vaccinationstäckning

För Svenska skolläkarförbundet

**Josef Milerad
Skoglund**

Josef Milerad
Ordförande i Svenska skolläkarförbundet

Ingemor

Ingemor Skoglund
Vice ordförande i Svenska
skolläkarförbundet